

Economia

FINANCES PÚBLIQUES

La recepta que ve: jubilació més tard, pensions més barates

El Banc d'Espanya veu inevitable la rebaixa de la prestació i proposa que es recorri a plans privats

JÚLIA MANRESA
MADRID

La complicitat entre el govern espanyol i el Banc d'Espanya es va notar ahir en la visita que el governador de l'organisme, Luis María Linde, va fer al Congrés de Diputats per parlar de pensions. El que va ser secretari d'estat de Seguretat Social durant el segon govern d'Aznar, Gerardo Camps, va voler estar present durant la compareixença de Linde per elogiar l'últim informe del Banc d'Espanya en matèria de pensions. I les lloances van ser mútues. "Veig que aquí hi ha diputats que en saben molt més que jo", deia Linde sense cap mena d'ironia just després de la intervenció de Camps, absolutament a favor de les recomanacions de l'organisme: endarrerir l'edat de jubilació i impulsar plans privats que compensin la "inevitable" rebaixa de les pensions.

El governador del Banc d'Espanya va assegurar que el principal desafiament que afronta el sistema és un envelliment de la població que faria insostenible el sistema "fins i tot en un escenari de plena ocupació". Per solucionar-ho, cal "disminuir la taxa de substitució de les pensions" i "ampliar les fonts de finançament".

Què vol dir això a la pràctica? D'una banda, endarrerir l'edat de jubilació. "Qualsevol mesura encaminada a desincentivar la jubilació anticipada i permetre l'ampliació de la vida laboral per sobre dels 67 anys tindria efectes positius sobre la sostenibilitat financera del sistema". De fet, el Banc d'Espanya estima en l'informe publicat fa unes setmanes que jubilar-se als 70 anys suposaria un estalvi d'entre 2 i 4 punts del PIB d'aquí al 2050. Ara el dèficit de la Seguretat Social equival a l'1,5% del

El governador del Banc d'Espanya, Luis María Linde, en la compareixença d'ahir a la comissió del Pacte de Toledo del Congrés de Diputats. EMILIO NARANJO / EFE

PIB. Linde justifica la mesura amb l'augment de l'esperança de vida.

Un altre moment d'intercanvi d'elogis entre l'executiu i el banc central va arribar amb la reafirmació de les mesures preses fins ara pel govern espanyol, que aplica l'índex de revalorització de les pensions del 0,25% sense tenir en compte l'IPC i que també ha impulsat el factor de sostenibilitat que garanteix que les pensions no s'apugin per sobre d'aquest topall fins que no hi hagi estabilitat al sistema. Precisament per això, el Banc d'Espanya apunta que la taxa de substitució –la ràtio que mesura la diferència entre el poder adquisitiu d'un ciutadà quan és treballador i quan és pensionista– a Espanya és de les més elevades d'Europa i que cal que es redueixi perquè el sistema sigui sostenible. Així doncs, el Banc d'Espanya recomana que les pensions continuïn perdent poder adquisitiu i proposa complementar els recursos del sistema públic amb plans privats.

La "pensió" de MAFO

Unes propostes que el líder de Podem, Pablo Iglesias, assistent sorpresa a la comissió, va titllar de "polítiques" tenint en compte la "convivència entre el Banc d'Espanya i el govern". Iglesias va irrompre al Pacte de Toledo per forçar Linde a donar una resposta sobre la imputació pel cas Bankia de l'anterior governador, Miguel Ángel Fernández Ordóñez, però el líder de Podem va topiar amb la contundència de la presidenta de la comissió, la popular Celia Villalobos, que no li va deixar obrir la boca si no era per parlar de pensions. I Iglesias només va poder fer-hi una referència: "Parlem de la pensió de més d'11.000 euros mensuals que va cobrar Fernández Ordóñez com a indemnització durant dos anys".

LES PROPOSTES PER REFORMAR EL SISTEMA DE PENSIONS

Les pensions de viudetat

Els sindicats i alguns partits plantegen que les pensions de viudetat i orfenesa, que suposen més de 20.000 milions anuals, passin a finançar-se a través d'impostos o dels pressupostos generals de l'Estat i no de les cotitzacions, com passa actualment.

Més impostos

L'últim expert del Pacte de Toledo que va proposar finançar part de les pensions amb ingressos tributaris va ser el catedràtic d'hisenda pública de la Universitat d'Alcalá de Henares Manuel Jesús Lagares. Concretament, va proposar reduir un 10% les cotitzacions socials que paguen empresaris i treballadors (ara del 30%) i apujar entre un 2% i un 4% l'IVA normal i reduït per finançar les pensions. També va anar en aquesta línia el catedràtic Enrique Devesa.

Comptes nacionals

També Lagares, juntament amb altres experts que han assessorat reformes anteriors i, com també va repetir ahir Linde, aposta per un sistema en què els jubilats cobrin en funció del que han aportat durant la seva vida laboral però mantenint, això sí, els complements mínims.

Estalvi privat

No només el recomanen els representants de les mútues i les asseguradores, experts com José Antonio Herce de Fedea, sinó que també Lagares i Linde proposen introduir sistemes d'estalvi privat que complementin la pensió pública en previsió de la necessitat de reduir-la.